

SADRŽAJ

<i>Počnite, gospodine Sabo!</i>	7
<i>Ticijanova Nebeska i zemaljska ljubav od detinjstva Vam ne da mira?</i>	11
<i>Otac Vam nije nikada otkrio tajnu svojih mamaca?</i>	19
<i>Ekfrazu Vas drži u neprekidnoj mentalnoj vatri?</i>	24
<i>Koji životi će Vam nedostajati u jesen, a koji u proleće?</i>	26
<i>Da li ste patili od umetničke impotencije i kada?</i>	29
<i>Na kom se književnom motivu bazira Vaš život?</i>	32
<i>Hör mal, musst Du dein Leben wirklich ändern?</i>	34
<i>U koju teglu zaborava biste da se zavučete?</i>	36
<i>Danas Vam se pri pomisli na Gogolja, pa čak i na Piljnjaka, povraća?</i>	38
<i>Metafora je zatrudnela sluškinja alegorije?</i>	41
<i>Gde ste jeli najbolje kolače od maka i sećanja?</i>	43
<i>Gajite imaginarne crvene ruže, ali ste ljubitelj boje cikorije?</i>	48
<i>Zašto ste fiksirani na fotografije i fragmente?</i>	49
<i>Kada ste prestali da intenzivno trenirate žmurke?</i>	54
<i>Nastavite, nastavite, gospodine Sabo!</i>	58
<i>Ko je poslao Vašeg Boga u ćošak da kleči na kukuruzu?</i>	62

<i>Verujete da ste lošiji pisac od nje koja nije htela da piše? . . . . .</i>	71
<i>Zašto biste ponudili kraljevstvo koje nemate za jabuke koje imate u zamrzivaču? . . . . .</i>	75
<i>Ko je Vaša duhovna prababa? . . . . .</i>	77
<i>Firenca je grad bez sunčevih pega i mesečevih paprika? . . . . .</i>	80
<i>Kažete njeno srce je stalo, ali svet nije, pokušajte to da objasnite! . . . . .</i>	82
<i>Da li Vi rilkeovski gledate na kuvanje? . . . . .</i>	85
<i>Ti ćeš me izlečiti bile su njene reči? . . . . .</i>	89
<i>Slušam Vas, nastavite samo, gospodine Sabo! . . . . .</i>	99
<i>Svet započinje na koncertu u Novosadskoj sinagogi? . . .</i>	101
<i>Za osmi rođendan ste dobili jazavičara koji je nakon nekoliko nedelja uginuo? . . . . .</i>	103
<i>Spomenuli ste nedavno Tarkovskog, možda da ostavite tu temu za drugi put? . . . . .</i>	106
<i>Od kada ste fetišista vitgenštajnske tišine? . . . . .</i>	108
<i>Trčite unatraške olovnih nogu i bez zlatnog kljuna? . . .</i>	115
<i>Ljuti ste na Manitua? Ili možda na svoje zanoktice? . . .</i>	117
<i>Odakle Vam i šta Vam znači ova rečenica: „Who are pigs in the space? You and me!?”? . . . . .</i>	124
<i>Bojite se da ćete je zaboraviti ako nastavite da živite? . .</i>	126
<i>Da li je ovo sve za danas, gospodine Sabo? . . . . .</i>	128
 Napomena autora	 129
O autoru	131

Počnite, gospodine Sabo!

Zastajem na svakih desetak metara. Kofer je velik i težak, pa se ima utisak da ga više vučem, nego što ga nosim čas u levoj, čas u desnoj ruci. Odlučujem se da stignem prečicom do železničke stanice, koju već vidim kroz gole grane visokih i razgranatih topola, pa prolazim kroz prigradsku autobusku stanicu koja je neposredno uz nju, ali moram nažalost da usporim korak, da se mukotrpno mimoilazim sa putnicima koji je napuštaju, da zaobilazim one koji čekaju na prevoz, njihove putne torbe. Da sam barem razmislio ili da barem kofer nije tako težak..., ali ne završavam te misli, hodam, zastajem, menjam ruku. Kada sam pre nekoliko dana zamolio oca da mi pozajmi svoj kofer za moje putovanje, video sam na njegovom licu na trenutak i bes i razočaranje da sam se usudio da ga pitam tako nešto. Porodični tabu je bio načet. Iz nekog neobjašnjivog razloga moj otac je bio vezan za taj kofer, iako tada već petnaestak godina nikud nije putovao. Redovno ga je skidao sa ormana i vetrio i brisao prašinu sa njega, ali ni na kakvo putovanje nije kretao. Koliko se sećam, veliki putnik ni nije bio. Mađarska, Poljska, Italija, a od nje samo Trst daleke 1966. godine, dalje nije stigao jer su mu džeparoši u Trstu ukrali novčanik i pasoš, i naravno neminovno jadranska obala, ali sa ove naše, jugoslovenske strane. Isto tako se sećam da preda mnom nije pravio nikakve glasne planove o svojim bu-

dućim putovanjima, što, naravno, ne znači da nije razmišljao o njima, razmišljam, odnosno da nije osećao nostalgiju za nekim putovanjem. Kanada je bila jedina zemlja o kojoj mi je pričao, koju je često spominjao jer nam se većina rodbine iselila tamo. Možda je tu putnu torbu, dakle, čuvao za svoje san-putovanje? Sada stvarno ne znam, a ne mogu ni da ga pitam. Ja sam se tog nezgrapnog kofera sećao još iz detinjstva jer bi u njega kao kakvom čarolijom stale sve naše stvari potrebne za dvonedeljno letovanje, i on mi se baš zbog veličine učinio kao najbolje moguće rešenje. *Da, možeš ga uzeti, ali da mi ga vratiš*, glasio je njegov odgovor. Bio sam i radosan i razdragan što je pristao, jer taj kofer ne samo da je dovoljno velik, moram to još jednom da naglasim, za sve što planiram da ponesem, mislio sam, nego je i deo naše porodične istorije, naših zajedničkih putovanja. Zbog toga bi trebalo, verovao sam, da mi boravak u tuđini lakše padne. Imaću jedan predmet koji je u direktnom kontaktu sa mojom prošlošću, sa onim što jesam, što mislim da jesam. Ali trenutno se ne sećam toga, kao ni porodičnih letovanja u avgustu. Kofer je star i težak sam po sebi i moram da zastanem na svakih desetak metara da promenim ruku. Konačno sam pred zastakljenim ulazom u železničku stanicu i zakoračujem u hol koji mi se ranije nije činio toliko visokim i prostranim. Sa moje desne strane, u dnu hola, široke stepenice vode na prvi sprat do staničnog restorana iz kog nejasno dopire muzika sa radija. Ne uspevam da razaberem reči, pa mi se čini kao da pevačica u stvari cvili uz muziku. Preda mnom od nekada deset šaltera od belog mermera samo jedan je otvoren, a ni pred njim ne stoji niko. Nema nikoga u čitavom ogromnom holu stanice koji liči, tek

sada mi postaje jasno, na beli mauzolej. Radnica za jednim osvetljenim šalterom telefonira i puši. Gleda u mom pravcu, imam utisak. Skoro neprimetno opipavam džep jakne da proverim da li su mi vozna karta i pasoš još u njemu ili su na tom kratkom putu od kuće do železničke stanice kroz autobusku nekim čudom nestali, pa nakon što se uverim da su na svom mestu, uzimam kofer i žurno prolazim preko hola nalevo prema neosvetljenom hodniku koji vodi do perona. Ni tu ne srećem nikoga i počinjem da sa naporom savlađujem stepenice jer nosim više knjiga nego odeće. Na peronu je voz već postavljen i prilazim prvom najbližem vagonu i penjem se u njega vukući za sobom kofer. Zatim se okrećem prema peronu, kao da tamo stoji neko od koga želim da se oprostim i ovako stojeći u vratima, pre nego što voz krene, ali vidim samo prazan i siv i zapušten peron, kao da niko nikoga više ne prati, ili kao da sam jedini putnik. Jedini preostali putnik. Pogled mi se zadržava na okruglom crno-belom časovniku koji visi sa sive betonske nadstrešnice između dva perona, ovog na kojem stoji voz iz kog posmatram časovnik i drugog na kom nema ni voza, ni putnika koji bi ga čekali. Na časovniku je razbijeno staklo i nedostaje mu kratka kazaljka. Nisam siguran da li i dalje radi i da li tome, u kakvom je stanju, treba da pridam neko značenje. Bilo bi mi draže da vidim nešto što bih mogao da protumačim kao dobar znak, da poverujem da polazim na put pod srećnom konstelacijom zvezda. Iznenada, kompozicija voza kreće uz poznati trzaj vagona, ali bez poznatog zvuka pištaljke železničara, i moja razmišljanja o značenjima putovanja i srećnim zvezdama prekida se kao paukova nit. Ostajem još nekoliko trenutaka u vratima jer

želim da pogledom obuhvatim višespratnice u daljini i svoju belu zgradu među njima i park iznad kog voz ubrzava, da zapamtim i napunim pluća mirisom svog grada (svežinom Dunava, u šta sam čvrsto uveren, a ne, to znam sigurno, mešavinom čađi i mirisom sagorelih šapurika, čime je i tog kasnog poslepodneva vazduh ispunjen, u stvari), da se oprostim od svakoga i nikoga, da zapamtim suton i sivilo koje se spuštalo na grad i da budem zapamćen u njemu. I zatim, držeći se desnom za rukohvat, levom rukom naglo zalupim vrata i, vukući kofer, krenem prema praznim i neosvetljenim kupeima.